

Organ Strategisk regional beredning

Plats Digitalt möte

Tidpunkt Fredagen den 10 december 2021

Ledamöter

Denise Norström (S), Ordförande
Lina Eriksson (L)
Tomas Högström (M), 2:e vice ordförande
Barbro Larsson (C)
Lena Johansson (S)
Tommy Levinsson (S)
Malin Gabrielsson (KD)
Heidi-Maria Wallinder (V)
Ingvar Jonsson (SD)
Jonna Lindman (M), Arboga, § 91 - del av § 100
Andreas Silversten (S), Arboga
Marino Wallsten (S), Fagersta
Shiro Biranvand (V), Fagersta
Catarina Pettersson (S), Hallstahammar
Jenny Landernäs (M), 3:e vice ordförande, Hallstahammar, §§ 91-99
Mikael Peterson (S), Kungsör
Madelene Fager (C), Kungsör, § 91 - del av § 100
Annika Duàn (S), Köping
Maria Liljedahl (SD), Köping
Johanna Odö (S), Norberg
Anders Wigelsbo (C), Sala
Ulrika Spårebo (S), Sala
Lena Lovén-Rolén (S), Skinnskatteberg, §§ 97-103
Johanna Olofsson (M), Surahammar
Christopher Marlowe (S), Surahammar
Staffan Jansson (S), 1:e vice ordförande, Västerås
Elisabeth Unell (M), Västerås

Övriga

Anders Åhlund, regiondirektör
Maria Linder, regional utvecklingsdirektör
Cecilia Skanser, mötessekreterare
Simon Bölling, verksamhetschef Ledningsstab Regional utvecklingsförvaltning §§ 96-97
Lotta Larspers, projektledare Näringsliv och kompetensförsörjning §§ 96-97
Anna Wahlgren, utvecklingsledare Näringsliv och kompetensförsörjning §§ 96-97
Christer Alzén, verksamhetschef Näringsliv och kompetensförsörjning §§ 96-97
Anders Thor, ansvarig för samhällskontakter Northvolt § 97
Marie Markström, verksamhetschef Folkhälsa § 98
Jim Lindström, kvalificerad analytiker Folkhälsa § 98
Magnus Persson, senior rådgivare/konsult § 100

§ 91 Fastställande av föredragningslista

Beredningens beslut

1. Den preliminära föredragningslistan fastställs, med tillägg av fyra informationsärenden under § 103 Övriga frågor.

§ 92 Föregående protokoll

Anmäls att beredningens protokoll från sammanträdet 2021-10-15 justerats i föreskriven ordning.

§ 93 Justering

Beredningens beslut

1. Madelene Fager utses att jämte ordföranden justera §§ 91-99 och Anders Wigelsbo utses att justera §§ 100-103 för dagens protokoll.

§ 94 Nästa sammanträde

Beredningens beslut

1. Nästa sammanträde ska äga rum fredagen den 4 februari 2022 kl 09.00.
2. Det planerade sammanträdet den 21 oktober 2022 ställs in.

§ 95 Minnesanteckningar från samverkansgrupperna

- Samverkansgrupp Äldre 2021-10-08
- Samverkansgrupp Barn och unga 2021-10-29

Beredningens beslut

1. Minnesanteckningarna läggs till handlingarna.

§ 96 Läget i länet med en fördjupning kring kompetensförsörjning

Simon Bölling inleder med att redogöra för tillväxten i riket, det har varit en stark tillväxt under tredje kvartalet 2021. Han visar Konjunkturinstitutets statistik över näringslivets och hushållens stämningsläge i riket till och med november 2021, samt statistik över BNP och BRP för riket och Västmanland. BNP i Västmanland minskade med 7,1 % under 2020. Vidare visar han statistik för länet över antal nystartade företag och antal företag som gått i konkurs, antal sysselsatta under 2020 jämfört med 2019 samt redovisar en jämförelse över varsel 2019-2021.

Han visar därefter statistik över arbetslösheten i länet och över olika arbetslösa gruppers konkurrensförmåga på arbetsmarknaden. Det är hög arbetslöshet bland vissa grupper och samtidigt svårare för företag att hitta rätt kompetens vid rekrytering. Han visar Konjunkturinstitutets statistik över företagens bedömning av hinder för tillväxt inom tillväxtindustrin. Främsta hindret är begränsad maskin- och anläggningskapacitet men bristen på arbetskraft ökar tydligt, både för tekniska tjänstemän och yrkesarbetare. Inom tjänstesektorn visar motsvarande statistik att främsta hindret är bristen på arbetskraft. Avslutningsvis redogör han för Arbetsförmedlingens bedömning av möjligheten att få arbete fram till 2026 och en sammanställning av jobb med yrken att satsa på.

Beredningen diskuterar skillnaden mellan länet och riket gällande BNP.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 97 Kompetensförsörjning i länet

- Regionalt kompetensförsörjningsarbete

Anna Wahlgren och Lotta Larspers inleder med information om utmaningar inom kompetensförsörjning, vikten av att samverka, att regional kompetensförsörjning är komplext samt utmaningen att få ihop matchning av arbetskraft med kompetensbehov. Vidare berättar de kort om Kompetensplan Västmanland och dess syfte, utvecklingsområden och mål. Kompetensplanen är utskickad på remiss och beslutas av regionstyrelsen under första kvartalet 2022, för att sedan implementeras och förankras under 2022. De betonar vikten av att samlas kring och styra mot en gemensam målbild. Avslutningsvis informerar de om olika former av samverkan som pågår kring kompetensförsörjning som länsnätverk, storregional samverkan, nationell omvärldsbevakning samt om olika projekt som genomförs och planeras.

Beredningen diskuterar bland annat segregering i skolan och vikten av att behålla lärare. Vidare diskuteras vikten av att vägleda ungdomar till passande utbildning, att informera dem om vad olika utbildningar innebär samt ge dem kunskap om framtidens arbetsmarknad. Beredningen diskuterar också vikten av samverkan mellan näringsliv och skola samt att öka utbildningsnivån. Avslutningsvis diskuteras föräldraansvar och hur man samverkar med föräldrar.

- Etablerings- och utvecklingsplaner

Christer Alzén inleder med att visa exempel på etablerings- och investeringsfrämjande arbete i länet och berättar om Sveriges styrkor samt Business Swedens arbete. Vidare presenterar han en projekttidplan som ser över hur man kan arbeta mer samlat med etablerings- och utvecklingsplaner och betonar hur kompetensförsörjning är nära kopplat till etableringsfrågan.

Anders Thor börjar med att presentera sig och berättar kort om Northvolts bakgrund, arbete, marknad och partners. Han informerar om den nya anläggningen i Skellefteå samt om byggandet av nya fabriker i bland annat Gdansk i Polen. Vidare berättar han om Northvolt Labs i Västerås och utvecklingsplanerna för Northvolts Labs. Han redogör vidare för Northvolts rekryteringsplaner och informerar om att förmågan att växa i Västerås handlar om hur samhället kan svara upp mot rekryteringsbehovet samt att Tågstopp Finnsälåten har stor betydelse för Northvolts fortsatta expansion i Västerås.

Beredningen diskuterar bland annat lokalt och nationellt intresse, ÅVS Finnsälåten samt att Västerås resecentrum och Hjulstabron inte är omnämnt i Nationell infrastrukturplan. Vidare diskuteras att finansiering av Tågstopp Finnsälåten inte bara är en regional fråga utan att nationella beslut påverkar.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 98 Resultat från befolkningsundersökning om hälsoläge och covid-19 (före och efter pandemin)

Marie Markström inleder med att presentera sig och berättar att statistik på lokal nivå kommer att skickas ut till kommunerna, idag presenteras det på regional nivå.

Jim Lindström presenterar urvalet som ligger till grund för undersökningarna 2020 och 2021, svarsfrekvens, hur statistiken har delats in samt berättar att undersökningarna har haft specifika pandemirelaterade frågor. Han visar statistik över skattat allmänt hälsotillstånd, psykisk påfrestning samt andel som testat positivt för covid-19. Vidare visar han statistik över pandemirelaterade frågor som andel som har undvikit att söka vård eller fått inplanerad vård inställd, andel som varit orolig över att bli allvarligt sjuk själv eller att nära anhörig ska bli sjuk, andel som besvärats av ensamhet och isolering, andel som blivit permitterad, varslad, arbetslös eller sjukskriven samt andel som har vistats utomhus. Avslutningsvis presenterar han en sambandsanalys av de pandemirelaterade frågorna och psykisk påfrestning som bland annat visar att besvärade ensamhet och isolering under pandemin ökar sannolikheten för psykisk påfrestning.

Beredningen diskuterar personer som har avstått att söka vård samt åldersfördelning gällande skattad psykisk påfrestning och vad det kan bero på.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 99 Handlingsplan RUS 2022

Maria Linder informerar kort om handlingsplanen och nämner att den är ett axplock av aktiviteter kopplat till regional utvecklingsstrategi, RUS, och inte en helhet.

Beredningen diskuterar områden som inte finns med i handlingsplanen, som bland annat trygghetsfrågor, el- och effektförsörjning, vissa infrastrukturfrågor, livsmedelsstrategi, frågor om biodrivmedel, avtal hemsjukvård samt bredbandsstrategi. Vidare diskuteras regionens dokumentstruktur och att samtliga mål i RUS bör belysas i handlingsplanen.

Beredningen beslutar att ändra beslutstexten till "Informationen noteras".

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

Protokollsanteckning

Bilaga

Malin Gabrielsson (KD) lämnar protokollsanteckning enligt bilaga.

§ 100 Uppföljning och utvärdering SRB och samverkansgrupperna

Som en del i arbetet med att följa upp, utvärdera och utveckla SRB och samverkansgrupperna inleds diskussionen under detta sammanträde och kommer att fortsätta under vårens sammanträden.

- Regional samverkansstruktur

Ordförande Denise Norström inleder med att kort beskriva bakgrunden till strategisk regional beredning (SRB) och den överenskommelsen om samverkan mellan regionen och kommunerna som beslutades 2016.

Magnus Persson börjar med att presentera sig och visar regionaliseringens utveckling över tid samt att det nu är lag att ha regionalt uppdrag och att alla regioner har samma uppdrag. Han belyser regioners olikheter och vikten av att ta tillvara det i arbetet med det regionala politiska ansvaret. Vidare redogör han för det komplexa samspelet i regional utveckling och regionernas skyldighet att samarbeta med kommunerna. Han presenterar avslutningsvis en utredning som Johan Wänström från Linköpings universitet har genomfört och redogör för utvecklingsperspektiv för den kommunala och regionala arenan.

- Rapport från VK (Västmanlands kommuner)

Staffan Jansson berättar att målet för VK är att SRBs roll tydliggörs för att på sikt kunna avveckla VK. Han redogör även för den planerade processen framåt.

Beredningen diskuterar vikten av att utveckla den samverkansstruktur som finns i SRB samt att det är en process och att diskussionen kommer att fortsätta under kommande sammanträden för att tydliggöra SRBs roll inför nästa mandatperiod. Vidare diskuteras utvärdering av SRB och samverkansgrupperna.

Beredningen bestämmer att en workshop anordnas i anslutning till sammanträdet den 8 april 2022.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 101 Övriga frågor

- Tillnyktringsenheten (TNE)

Barbro Larsson tar upp frågan om TNE och meddelar att man vid chefsforums möte i november har återremitterat ärendet till regionen. Hon lyfter fram att ett politiskt beslut i frågan är fattat och att det behöver redas ut hur man går vidare.

Beredningen diskuterar problemen i länet till följd av alkoholrelaterade problem och vikten av en tillnyktringsenhet. Vidare diskuteras grunden till återremitteringen.

- Nationell infrastrukturplan och länstransportplan

Maria Linder berättar att länstransportplanen är ute på remiss och att svar ska ha inkommit senast 28 januari. Även den nationella infrastrukturplanen är ute på remiss och svar ska ha inkommit senast 28 februari. Vid beredningens sammanträde den 4 februari kan remissvaret presenteras och diskuteras. Maria Linder informerar kort om innehållet i planen, att det är väldigt lite nya satsningar och inga satsningar för Västmanlands del. Västerås resecentrum är inte omnämnt och inte heller Hjulstabron. Det är historiskt höga medel tilldelade till planen men en hel del planerade projekt skjuts på framtiden och Trafikverket har flaggat för att inte ens vägstandarden kommer att kunna bibehållas.

Beredningen diskuterar effekten av att planen saknar satsningar som är av stor betydelse för länet, vikten av samstämmighet mellan region och kommunerna i remissvar samt att lyfta frågan i olika forum och betona de lokala investeringar som har gjorts i länet.

- Tåginformation

Tommy Levinsson informerar kort om problemen med inställda SJ-tåg i Mälardalen och att MTR tar över Mälartågs trafik från söndagen den 12 december.

- Samordningsförbunden

Barbro Larsson önskar en föredragning om Samordningsförbundens utvecklingsplan på strategisk regional berednings sammanträde den 4 februari.

§ 102 Kommande möte

Vid nästa sammanträde planeras bland annat:

- Årsplan SRB för 2022
- MDH blir MDU
- Samordningsförbundens utvecklingsplaner

§ 103 Sammanträdet avslutas

Ordförande Denise Norström avslutar sammanträdet och önskar samtliga en God Jul.

Vid protokollet

Cecilia Skanser, mötessekreterare

Justerat 2021-12-20

Denise Norström
Ordförande

Madelene Fager
Justerare §§ 91-99

Anders Wigelsbo
Justerare §§ 100-103